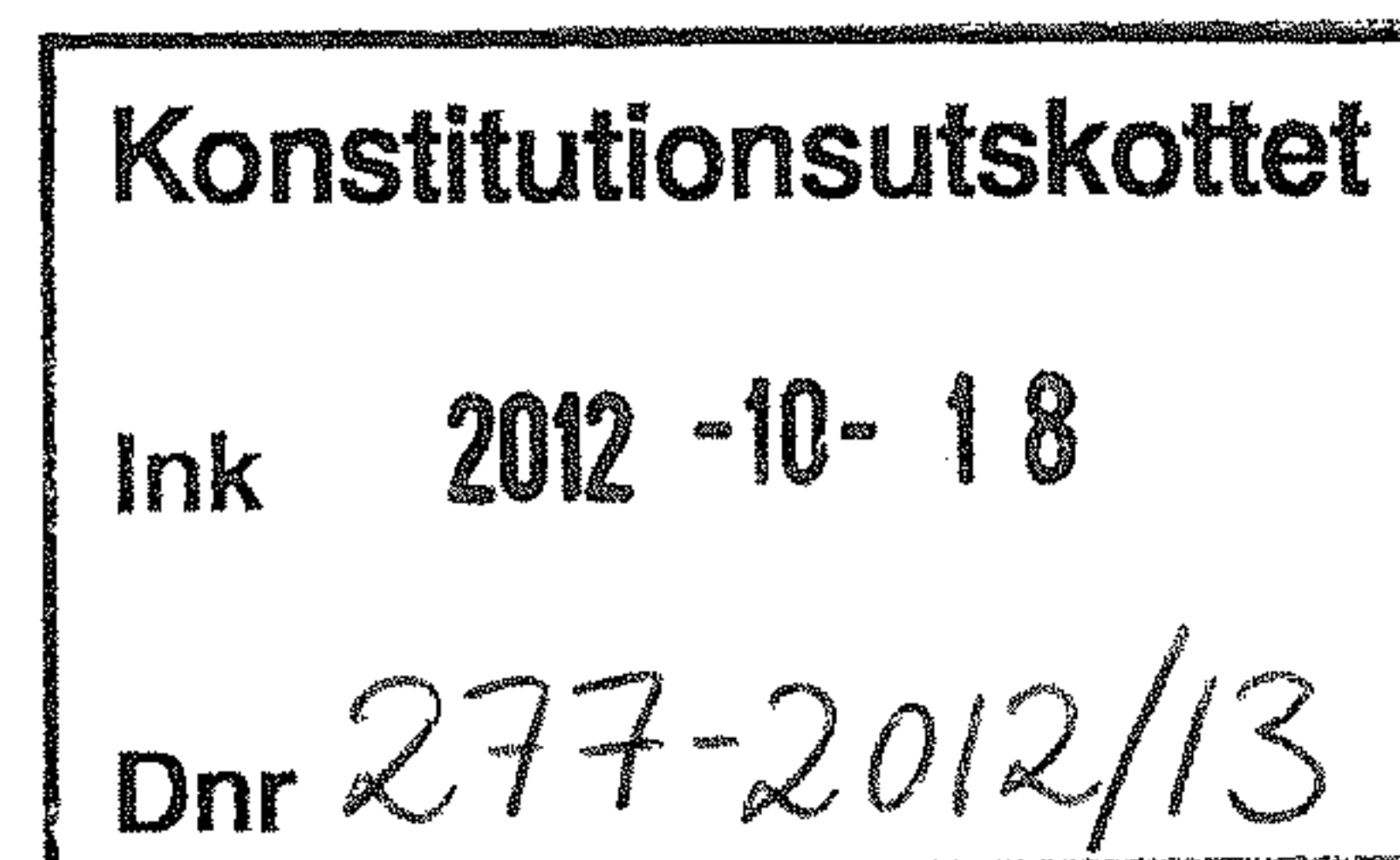

Stockholm 2012-10-18

Begäran om granskning av brev från kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth (M) till Skånes landshövding Margareta Pålsson

Enligt uppgifter i massmedia¹ har kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth (M) den 3 oktober 2012 skickat ett handskrivet brev i personlig ton till den nytilträdde landshövdingen för Skåne län, Margareta Pålsson. Brevet är skrivet på Kulturdepartementets papper med kulturministerns namn förtryckt. I brevet bifogar kulturministern ett brev från en bekant till kulturministern och dennes make Ulf Adelsohn. I det bifogade brevet uttrycks starka uppfattningar i ett för länsstyrelsen aktuellt ärende angående planer för strandängarna mellan Vitemölla och Haväng i Simrishamns kommun. Kulturministerns brev avslutas med uppmaningen ”Må du fatta ett klokt beslut”. Brevet är undertecknat med ”Många och varma hälsningar från vännen Lena”.

Enligt regeringsformen styr regeringen riket. Beslutsfattandet i regeringen sker genom kollektivt fattade beslut där regeringsärenden avgörs av regeringen vid regeringssammanträdena. Regeringsformen tar därmed i princip avstånd från ministerstyre, dvs. rätten för ett statsråd att även statsrättsligt avgöra regeringsärenden. Enligt grundlagsberedningen har det ansetts bäst förenligt med det svenska systemet med självständiga ämbetsverk, att rätten att ge direktiv för förvaltningsmyndigheterna ligger hos regeringen kollektivt.

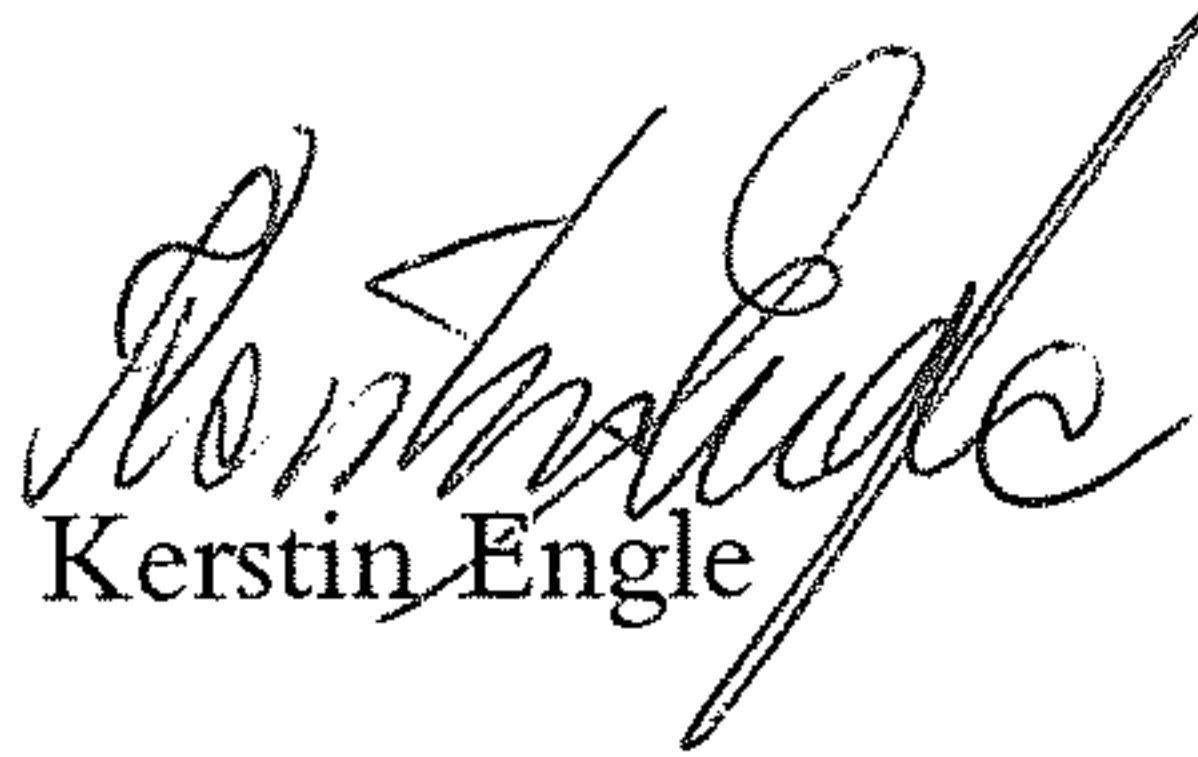
Konstitutionsutskottet har tidigare granskat om statsråd genom uttalanden handlat i strid med gällande ordning i fråga om formerna för regeringens styrning av myndigheterna. Oftast har granskningen gällt frågan om uttalandet varit ägnad att påverka förvaltningsmyndigheters grundlagsreglerade självständighet, dvs. om det varit statsrådets avsikt att påverka myndighetsutövning mot enskild eller kommun eller myndighets tillämpning av lag eller om en myndighet har kunnat uppfatta sig som bunden av ett uttalande. Jag har noterat att utskottet vid olika tillfällen har uttalat att statsråd bör iaktta försiktighet med vilka uttalanden de gör och att det måste ses som olyckligt om sådana uttalanden uppfattas som försök till otillbörlig påverkan, såsom i konstitutionsutskottets tidigare granskning (2010/11:KU20) av kulturminister Lena Adelsohn Liljeroths brev till Svenska Filminstitutet.

Mot den bakgrunden måste kulturministerns agerande anses som mycket anmärkningsvärt då detta brev inte kan betraktas på annat sätt än att det är en

¹ <http://www.svt.se/nyheter/regionalt/sydneytt/statsvetaren-ingen-vidare-omdome>

medveten genomtänkt handling med ett uppenbart syfte. Särskilt anmärkningsvärt är agerandet då kulturministern fick motta kritik från konstitutionsutskottet i det tidigare granskade ärendet.

Jag vill därför att konstitutionsutskottet granskar om kulturminister Lena Adelsohn Liljeroths brev till landshövdingen i Skåne län kan uppfattas som en otillbörlig påverkan på myndigheten.

Kerstin Engle